نەتەوەی زسوری

ئەوەی لە دوا خوانی برایاندا نەگوترا بوو

چاپی یەکەم
2015

خانەی موکریانی بۆ چاپ و بڵاو کردنەوە

- نەژاد عزیز سورمێ
- ئەوەی لەدواخوانی برایاندا نەگوترابوو
- شیعر
- وێنەی بەرگ و کۆلاژەکانی ناوەوە: شاعیر خۆی
- خەتی بەرگ: هونەرمەند محەمەد زادە
- دەرهێنان و دیزاینی بەرگ : کاروان محەمەد سینۆ
- تایپ: ڕانیار وەسانی
- چاپی یەکەم 2015
- نرخ: (3000 دینار)
- چاپخانە: خانی - دهۆک
- لەبەڕێوەبەرایەتیگشتییکتێبخانەکانزمارەیسپاردنی(620)یساڵی (2015) پێدراوە

زنجیرەی کتێب (954)

ماڵپەڕ: WWW.mukiryani.com
ئیمەیل: info.mukiryani.com

ـ ڕێزبەندی و پاش و پێشکردنی دەقەکان بەپێی میژووی نووسینیان پەیوەندی بە دەرهێنانی هونەرییەوەیە.

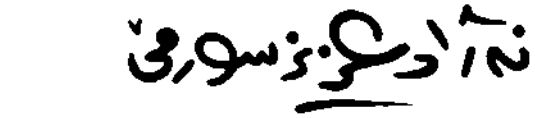

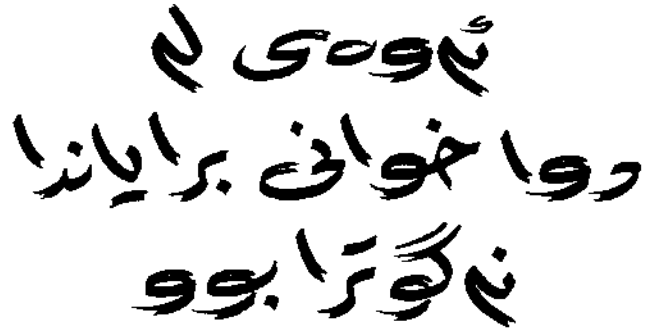

چاپی یەکەم 2015

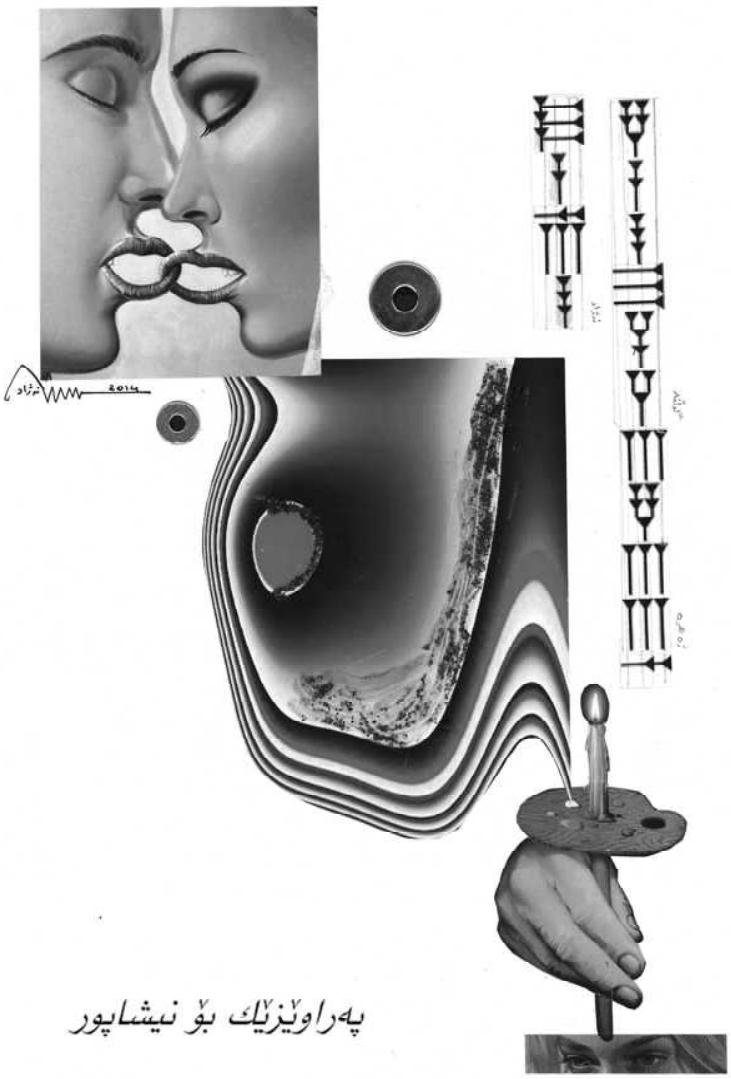

پەراوێزێك بۆ نیشاپور

پەراوێزێک بۆ نیشاپور

پێم سەیرەبەرمو کانییەکەی تۆ دێم
تینووشم نییە...
ئۆشۆ

(1)
ئەو جوانییە مەگەر لە بەهەشت
یا لە گڕی شەرابدا ببینی.

منداڵیی چیایان
نگینه به شەوقەکانی باران
خەمی بێ سەرچاوە .. نادیار
لە خەون زیاتری پێ نەبەخشین

خەون و خەون و خەون
پەنجەی پێ لە قژ ناین
سەیری بەسەرهاتی مرواریيان بکەین..

هەموو شتەکان
لە دەوری چرای تۆدا کۆ دەبنەوە
سوپاس بۆ مەداری یەکتاییت
سوپاس بۆ کولتووری ئاوەدان.

(2)
کۆڵانە بە ترسەکان،
خەوی لە چاو زڕاندین ..

من ئەوم ئەو من

لە سەرابی بیابانداا،
گوێم لە ترپەی پێی هەورە
لە سەدای ئەو ڕەنگانەیە
مەرگی دواخراو سیمای پێوە نەهێشتوون .

پۆلیسەکانی ڕێی زمان ،
لە ڕووباری هەستدا مەلە دەکەن ..
نوختە
فاریزە
نیشانەی پرسیار
کەوانە
تەقەڵ
نیشانەی سەرسوڕمان
نەمبینی ڕۆژێ یەکێکیان
لە ڕاست دارستانی چڕی نهێنی دا بخنکێ.

(3)
کۆڵانەکان بنبەستن ئەی دڵ !
نەژاد جەژنیەتی
جەژنیەتی نەژاد ...

سوپاس بۆ تۆ !
بۆ چاوەکانت ،
بۆ ترس ،
بۆ ئۆقیانووسی حەقیقەت
کانگەی دوڕ و هاوڕێی دڵئاوای ڕۆح .

(4)

تازە سێوی ناسیبوو

نیشاپور بەردی سیزیفی لە کۆڵ نا..

بواره
با ئیتر گوڵەکانی خەڵوەتگا بگەشێنەوە ..
سوپای سپیپۆش بێتەوە مەیدان..

(5)

کاژی دڵ دەرۆیشی شێت کردوون .

پەیکانی جوانی ئاودەنگی ڕێگایە .

(6)

چاومان بەشی جیهانبینیمان ناکا.

وەرە پەروانە باڵ ماندووەکانی پەرستگا
بفڕێنە ..
ئاگرت بکەوە !
حاڵیم کە من چیم ؟
فرمێسکی شکانەوە !
(سندووقی ڕەش)ی باوبۆران!

ئابی 2011

هەندێ وردە تێبینی

هەندێ وردە تێبینی

(1)
لەم مەقامەدا
کە زرنگانەوەی برینەکانمان ،
مێژوو بێدار دەکاتەوە..
چ شەرابێك بنۆشین ؟

لەم شەوە تاریك و نوتەکەدا ،
کام ئەستێرە بکەین بە میوان ؟

لە شەقامە قەدیفەییەکاندا
لە سایەی بەفرکوشی عەدالەتدا،
زایەڵەی سووتان گوێ دادەخا..
گڕی هاوار خەریکە چاومان کوێر دەکا..

(2)
نەوام دی تارای بای وادەی پۆشیبوو.
وەرزم دیتن بە هەناسەی تۆ دەگۆڕان.
تارا نەبوو بابانوێران
نهێنی خوناوی ئێش بوو..

هەناسە نەبوو
شنەی قژی فریشتان بوو.
بە دەوری جوانی تۆدا،
نیگەران ،
بێدەنگ
لوتکەیان دەگرتن..
جوێباریان لێ دەدان.

(3)
تۆ دەوای ڕۆحی ماندوومی
سنووری تەم!
کەوشەنی کۆرپەی مرازان!
تەجەللای نەرم و ئاوازی
پیری موغانی نیازان!
تۆ دەوای ڕۆحی ماندوومی..

(4)
عاشق له ژێر خاکیشدا غافڵ نییه، بینایی!
ئەوە باخچەی ژیانە ،
گوڵی لێ دەکڕێ و دەفرۆشرێ..

ئەوە باخچەی ژیانە
ئاتمۆسفیری گومڕایی تێدا دەگەڕێ.

(5)
لە وچانێکی کورتدا
دڵم بە مەوسیمی گوڵان سپارد ..
لەگەڵ هەمووان بەخشندە..
بێبەختی دەرچوو
داوی بێبەختیی نامەردان.

(6)
بالأنسی باران و سرووشتیان تێکداوه ،
هەرگیز بەتەنیا مەڕۆ !
هەمیشە با ئاودەنگێکت لەگەڵدا بێ .

هەرگیز بەتەنیا وەرێ مەکەوە !
سرووشت و باران بالّانسیان نەماوە..

(7)

مەرگ لە حەقیقەتی بێ سنوورەوە دێ .

ڕۆژانی خەمباری دەبێ بڕۆن .

کام و ناکام له نەخشەی تەمەندا چی دەگەیێنێ؟
ئاوێنەی پیێخوست، ئاشنای تەنیا باڵ !
مەرگ لە حەقیقەتی بێ سنوورەوە دێ...

(8)
پاساری گەڕانەوە هێڵلانەکانیان
سەفەرێکی خۆش نەبوو
ئاسمان ڕەنگی تاریکی پۆشیبوو
ڕۆژ ئێوارەی تێدا نەمابوو ..

وشکەڕۆ ..
وشکەداوەت، وشکە سەما ..
سەعاتی سفریان دانابوو!!

(9)

پیتەکان بایکۆتی وشەیان کردبوو .
وشە بایکۆتی ڕستە
ڕستە بایکۆتی پەرەگراف و
پەرەگراف بایکۆتی قەسیدە..
زنجیرێك هەموویان ڕادەکیشێ
بەرەو کوێ؟ کەس نازانێ ..

نه بایکۆتکردن کژی هەبوو، نەزنجیر...

(10)

ئەوەی نەیتوانی لە زەمەنی سەحەر هەڵبێ .
ئەوەی کات یاوەری نەبوو کەناڕێك بۆ ژیان دانێ ..
ئەوەی بواریان نەدا تامی عەشق و باران بکا...
ئەوەی، ئەوەی دڵی من!
بێدەنگییان پێ پۆشی
ئەوەی فێریان کرد هەرگیز
تا هەتایێ خەو نەبینێ
ئەوەی :
.....
.....

(11)
باران میژوویيەکی لەگەڵماندا هەبوو
ئێمە میژوویيەك..

نووری جوانیمان
له نمەی شەیدای ئەودا بۆ دەردەکەوت ..
گڕمان بە ڕێژنەی بەخوڕی
لە ڕۆحـی خـاڵی هەڵدەستا...

ئای کە چەند ڕاز و نهێنی پێ دەگوتین .
چەند شەوان خەونی خۆشی پێ دەدیتین..

ئێستا باران
ئەویشمان لێ زیز بووە
لە لێوپەرینی ئاسمانان دەچێ،
بەسەر وڵاتی وشکەڵانمان دا ...

ئای باران، ئازیزی نەژاد !
کەی شکۆی جارانت دەگەڕێتەوە؟

ئای باران
گۆرانی حەوانەوەی خاك
خۆشەویستی مێرگ و شکارتە و بەندەنان...

ئەیلوولی 2011

دوا هەوڵی ئەستێرە تەنیاکە

دوا هەواڵی ئەستێرە تەنیاکە

(1)

بێدەنگی سەرچاوەی هەموو زمانانە.
درەخت بۆنی خاکیان پێوە نەماوە.
تاریکی هەرمێنی کەوتۆتە سەر..

کێڵگەی نێرگز
ئایندەی ماسییان،
کە نەمانهێشت
لە ڕووباری جەستەدا پیربن

سێبەری ژۆژگاری ژەنگبزرکاو.. دەنگ کەوتوو
ئێواران دەیبینی
لە شۆستە لازوەردییەکانی کێوییایەتیدا ،
وەك شێت دێ و دەچێ...

(2)
ئەوە چییە شانی خۆت داوەتەبەر
پەی بەنهێنی دەباو
لەبەر بای وادە وەنەوز..؟

ئەستێرەی سپێدە مەست.
باران مەست.
پەلکەگیا مەست.
شەڕە بێهوودەکان مەست.
فریشتەو جنۆکە مەست.
میژوو مەست...

(3)
دەفری نەزر
دەرکەوت بۆشاییەکی خۆڵەمێشییە
لەپەرستگا بەشەوقەکانی سۆمەر ،
کاهینە تێکسمڕاوەکان لەبەر (نینئەننا)ی دەکەن

دەفری نەزر
لە نیومڕۆیەکی نائاساییدا ،
بەچاودێری تەکنەلۆژیای سەردەم
لەناومڕاستی پایتەختی گومان ،
لە پرۆسەیەکی ڕوناهیبەخشدا دزرا ..

ئینجا فەلسەفە چییە؟!
ئاکارو مەنتیق ،
جۆات وبەرهەمهێنی و پەندگۆیی چین؟!
لە سێویێکی ڕزیوی باوەڕێن زیاتر...!

(4)
لەو دیو قوببەی مینابەندەوە دەڕوانم:
خەریکین کۆتایی بەخۆمان ،
بەخەمە شەونملێدراوەکانمان ،
بەدوا سەرەتامان بێنین..

خەریکین بەناو تارمایی شەودا دەگەڕێینەوە...

ئەوەی باسی شووشەی درزبردووی کرد،
ئەوەی دەنگوباسی گورگی
لەشەوگەڕدا هێنایەوە
ئەوەی هات وتی: سپێدەیە، وەختیەتی
بەتەنێیان هێشتەوە..

(5)
ئەم شانۆییە چەندی ماندوو کردین
ئەم شانۆییە چەندمان ماندوو دەکا..

(6)
تۆ مەبەستت هەتاوە
کە ئەوەندەمان بێ نرخ گرتووە ،
ڕۆژانە پەرداخی نازانمگەرایی
لێ پڕدەکەین..

مەبەستت هەتاوە
کە لە دوندی نیگاماندا سپی دەچێتەوە..
لە خاکێکی بەراوێتە دەچێ..
لە ڕەنگێکی کاڵی چویتی
بەسەر جیهانێکی نووستوودا..

(7)

وەخت وەختێکی دیکەیە
وەرز وەرزێکی دی

ئێستا هەرئاشقێ نیشتیمانی خۆی هەیە
هەر نیشتیمانێ ئاشقی خۆی..

ئەستێرە تەنیاکە!
ئێمە لە کوێوە دەست پێ بکەینەوە
کە بێپەروا هەنسکی سێبەر دەخۆینەوە؟
لە کوێوە دەست پێ بکەینەوە
لە کوێوە ، ئەستێرەی تەنیا؟!

حوزەیرانی2011

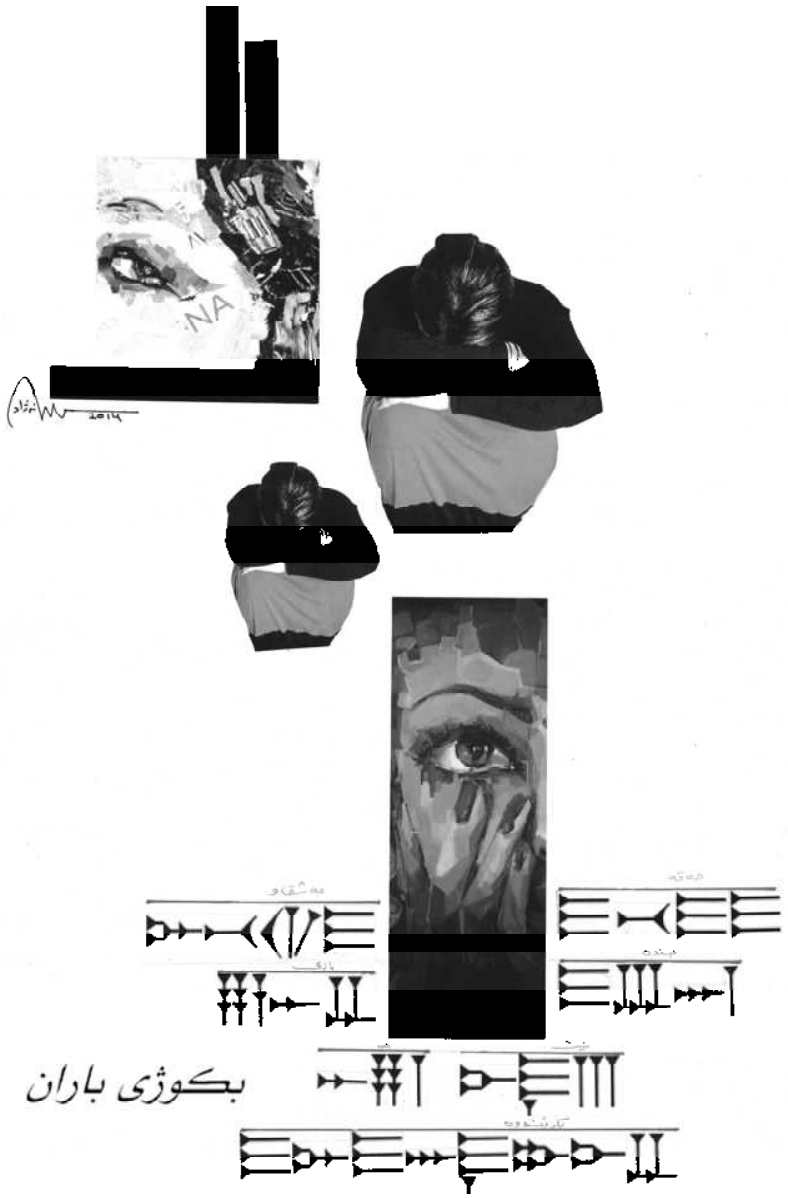

بکوژی باران

بکوژی باران

"تاریکایی لوتکە و بەندەنی داپۆشین ،
بروسکەیەک درەوشایەوەو
ئاگرێ هەڵبوو،
دونیا مەرگی باراند،
هەرچی دەکەوت، دەبووە خۆڵەمێش
داستانی گەلگامش ،،

(1)

ا ڕێژنەیەکا لەا نیوەشەودا خەونیا
ا لەبیرا بردمەوەا نمەیەکا بەبیریا هێنامەوەا
ا لەنێوانا لە بیرچوونەوەوا وەبیرهاتنەوەدا لەگەڵا
ا ئاوازەا شەکەتەکانیا سرووشتدا تێکەڵا بووما

پەلکەگیای تەنیا ،
بەئاوی کڕدا دەچن ..

شەقامی ئەستێران ،
چەند مەتریٚ هەناسەو
تاوێ بارانی دەوێ ..

شەقامی ئەستێران،
باجی خەرمانەو ڕۆژلێبڕان دەخوازێ.

(2)

/ ئاسان/ نییه/ له/ نەزمی/ هەڵبوون/ بگەین/
/ ئاسان/ نییه/ شاره/ میٚرووله‌یه‌ك/ له/ نیشتیمانی/
/ ئاسانستاندا/ دڵنیا/ بكەینەوه.

خۆت بە یەکتەنی و بێنیازی
بسپێرە...

تارمایی دره‌ختان له ته‌مدا
چه‌ند جوانه، چه‌ند شۆخ..

با ئیتر بگەڕێینەوە
با بگەڕێینەوە پەیکی لەشان و پیل کەوتوو!
ئێمە خەریکە دەگەینە
ئاسۆی ئاڵوودەیی.
بابگەڕێینەوە
خۆمان بە یەکتەنی و بێنیازی بسپێرین ..

(3)

ا گەرەکەا قەسیدەا قەڵەمڕەوی‌ا بەهەشتا بێ‌ا
ا گەرەکەا زمانمانا لەا وەرزەکانی‌ا زیاترا
ا لێ‌ا بەوەلەدا بێ..ا
ا گەرەکەا مانگمانا لەا هەرێمی‌ا درەوشانەوەا
ا ئاوا‌ا نەبێ‌ا ئاسمانمانا بێگەرد...ا

من بۆیە دەڵێم چاوی دڵ
چاوی دڵ ،
ئەزەلە، ئەزەل.

بۆیە دەڵێم چرای ڕاز
چرای ڕاز ،
کوانووی
هەڵوەدایانە ، چرای ڕاز.

ئامان ژەنگاری پەتیارەیی
ئامان!

(4)

ا دادپەرومریا لەا وشەدا نییەا دادپەرومریا
ا لەا پیتدایەا
ا ئەندێشەیا دوابڕاوا پڕشنگا ئەدا.ا
ا نیومشەوا شەرابێکیا سپیابووا
ا ئێمەا بەاعەکسیا شەراب لەا پیتێکا
ا دەگەڕاینا پیتیکیاچاوڕگەدارا لاسەنگیا
ا هاوسەنگابکاتەوەا
ا ئێستایشا دەگەڕێین..ا

دەرگای ئومێد ،
بەکلیکی بێئومێدی ناکرێتەوە .

شاباش بۆ ئەو گڕەی دونیای سووتاندو
دڵ باکی پێ نەبوو!

شاباش بۆ پاسەوانی
مەملەکەتی تەنپۆلایی و دەرفەت ..

(5)

ا پەیامی ا بێهوودەیی ا هەندێ ا جار ا گەوهەری ا
ا لێ ا دەردەکەوێ ا وەك ا ئەو ا مۆتەکانەی ا
ا لە ا بێداربوونەوەدا ا بە ا زیندوویی ا لێیان ا
ا ئازاد ا دەبین. ا

لەباران بەهرە وەرگرە !
سۆزی مەستیی لێ دەتکێ .

لەباران بەهرە وەرگرە !
ڕووە خەمبارەکان ،
بەلای خەراباتان وەردەگێڕێ.

ئای باران
سەهەندی پشکۆ!
نهێنی ئەو چاوانەی ،
عاشقیان تێدا دەتوێنەوە ..
شێتیان لە ناودا ون دەبن ..

ئای باران!
شایەدی دوورونزیك
دوا پەیمانەمان بە بەتاڵی مەهێڵەوە.

(6)

/ پەلکەزێرینە/ دەبینم/ بڕوام/ بە/ بەرپابوونەوە/
/ لەق/ دەبێ/
/ نازانم/ دەتوانی/ مانایەك/ بە/ غەفڵەتی/
/ شەوەزەنگ/ بدەی/؟/
/ نازانم/ دەتوانی/ ئەو/ زەمەنە/ ڕابگری/
/ داگیرکەرانی/ زەمەن/
/ ئاو/ و/ هەوایان/ لێ/ بڕیوە؟/
/ دەتوانی/ بۆ/ ڕۆژگارێکی/ دیکەی/ هەڵدەی؟/

ئەو هەناسەیە چییە
نوقمی گێژەنە،
نە دەخنکێ، نە ڕزگاری دەبێ؟!

ئەو دڵە چ دڵێکە
دەوەستێ و لە لێدان ناکەوێ؟

ئەو مۆمە چییە
تا ئەبەد دەسووتێ؟

تۆ دووری، ئەی پرسیاری ناخ
داد نییە
بە تۆ گەیشتن
لە کێوی قاف دوورتر بێ.

(7)

ا سیرەیا دەرگاا لەا غەریبیدااا ئاهەنگێکیا
ا ئەفسووناویا هەیەا
ا هاوولاتییانیا گەلگامشا سەریانا لەسەرا
ا پەیمانەیەكا داناا لەا ترسیا ڕۆژگارەا
ا خۆڵەمێشییەا دیماهینەهاتووەكانا
ا هەڵبزڕكابوو..ا

بۆ تۆ، سەر لەڕێ
کۆێت بوێ دەچم ..

لەم زەنەکەدا، بە تەنیا
ناتوانی بپەڕیەوە

تا، تا، تا،
تا (هەتاو لە سنگمان دەڕوێ)
لەگەڵت دەبم .

تا، تا، تا،
تا ئەم خاکە و خۆڵە مابێ،
بۆ تۆ
سەر لە ڕێ
کۆێت بوێ دەچم.

(8)

ا میژوومانا ویَنەیا قەسیدەیەکیا نیوەچڵا
ا لەا کۆڵداا هاتووەا تەبعیا پەژموردەییا
ا خەرمندێکیا هەزارا بەا هەزارەا بەا بەرا چاویا
ا ئادەمییەا سەرلەهتاوەکانەوەا هەڵماندەلووشێا
ا دەبێا نەهێڵینلئەوا ڕوناهییە، بکوژێتەوەا

هەمیشە تەسلیمی ئەو خەندەیەم،
لە سیماتدا هەڵدێ.

هەمیشە خەون بە دڵەکوتەی
ئەو دەرۆیشانە دەبینم
بە هەڵاوی جوانی دەسووتێن.

بار لە کۆنترۆڵ دەرچووە، کریف !
خەمسەرایە، خەمسەرایە، خەمسەرا.....

ئەیلوول/ 2013

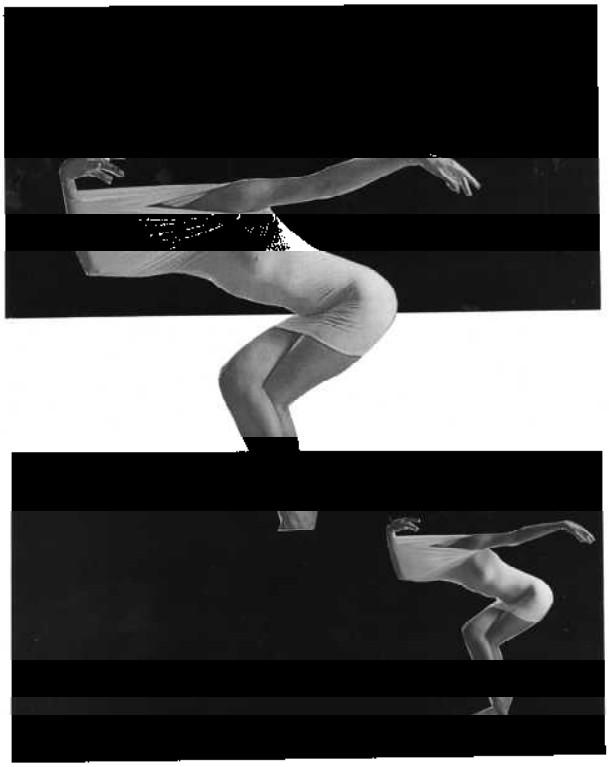

زەماوەندی هەورە بابردووەکان

زەماوەندی هەورە بابردووەکان

((خەم هەرچەند بێ ماریای بچکۆلانە
ئێمە حیکایەتی خۆمان هەر دەگێڕینەوە
شاعیری ژاپۆنی
نۆبۆ ئایۆکاوا))

(1)

ا گۆرستانی ا لانەوازان ا ئاوازی ا هاتەهەتایمان ا
ا بۆ ا دەژمنێ. ا لە ا گۆڕستانی ا لانەوازاندا ا هاوین ا
ا زستانە ا بەهار ا زستان ا پایز ا زستان و ا زستان ا
ا زستان.. ا

چیم لێ دەپرسی؟
کەمن شتێك لە میٚرگ و پاناوکان نەزانم...؟

چیم لێ دەپرسی؟
لەوەتەی هەم،
سیمای خۆمم نەبینیبێ؟

چیم لێ دەپرسی؟
کە نەزانم لە کوێڕا دەست پێ بکەین؟

(2)

ا ئێمەا خاکمانا بەا کێڵراوییەوەا خۆشا دەوێا
ا ئاوا بەا ڕەوانیا گوڵەگەنم واا پەلکەگیامانا
ا چۆناخۆشا بوێا کەا سنگیانا دەدەنەا بەرا
ا گەردیابەیانییان واا لەا ئاوابوونیا
ا شەواا دەدوێن؟ا

گوێ بۆ کوێ هەڵدەخەی،
سەرەتای وچان و کسپەیە..

چاو بۆ کوێ هەڵدەبڕی،
دوایی کەوشەن و ئاسۆیە..

ئێستا ویقار
لە خەرمانەی مانگدا نییە
ویقار ئێستا،
لە ژاکانی ڕوومەتی ئەو ژنانەیە
بەهەنسکی چاوەڕوانییەوە خەملێون.

(3)

ا ئیترا ناڕوانمەادمرموەاڵەواتیشکانەیا
ا لەا چاویاتۆوەا هەڵمگرتوونا بەسنا
ا بۆا ئەوەیا هەناسەیانا پێا بدەما

دەنگێك دەبینم، تەنیا.. ماندوو
بەرەو من دێ
بەر لەوەی بگات،
کەویە بەفرەکان لە کۆڵ دەنێم و هەڵدیم.

چەپکە تیشکێك
لە گوێم دەزرنگێتەوە
مۆبایلەکەمیانم پێدادەدەم،
پەرتیان دەکەم..

(4)

ا گەڕانەوەا بۆا سەرچاوەا
ا لەا پایزێکیا کەسکداا ساویلکەییە..ا
ا هەمووا دەمیا شیعراا لەا جەژن واا شادیداا نییەا
ا ئەواا پیشەا لەعنەتییەا
ا وەکا ئاواا بەا جەستەماندااا دێتەا خواریٚا
ا زمانمانا بپژێنیٚا
ا ئەواا پیشەیەا زۆراا جاراا کەا لەا پەردەییٚکیا
ا ڕووبەدەراا دەچیٚا تامیا نامیٚنیٚا

زنجیریان،
بەملی
ڕەشەبای
ناوەختەوە کردبوو...
نەوای سەردەمی
بەرەو ئاسمان هەڵدەفڕاند.

(5)

ا سینەمان ،ا سینەیا داغمانا بەا ئاخیا کپکراوا
ا بەا لێزمەیا ئەسرینا داخراوە..ا
ا ئەوا قفڵەا بەاچیا دەکرێتەوە؟ا بەا چیا
ا دەکرێتەوەائەما قفڵە؟ا

کۆیان کردینەوە
لە گۆزەیەکیان هاوێشتین ..

چیۆژخوازن ..
هەموو زمانێك دەزانن..
لە هەموو زمانێك دەگەن ،
زمانی خاك نەبێ!

بەسۆیە یەکتەنیی.
دژوارە خرۆش.

(6)

ا چی ا بکەین ا کەمێنێك ا بۆ ا گۆشەگیریی ا
ا بنێینەوە؟! ا
ا چ ا ڕێگاییك ا بگرینەبەر ا
ا جەستەی ا گڕگرتووی اگۆشەگیریی ا
ا شەڵاڵی ا عەشق ا بێ ؟ ا

ڕووبار لێڵ بوو. کەس گوێ ناگرێ.
با تاوگەز بوو. کەس نابینێ.

پاکدامەنیی ،
لە ژێر پێی پێناواندا کەوتووە..

ناپاکییان له ڕووبار ،
ناپاکییان له درەخت ،
ناپاکییان له با کرد..

لە مەرگەمەلەدا
بوار هەر ئەوەندە بوو...
هەر ئەوەندە بوو بوار
ڕووباری لێڵ!
بای تاوگەز!
درەختی بە ناخدا هەڵچوو!
هەر ئەوەندە....

(7)

ا قەڵای مێردانا ئادەمیخۆرانیشا دانّدەا دەدا
ا ئایاا کاتیا نەهاتووەا لەا دۆڵێکیا دووردا
ا کۆببینەوەا پێکەوەا پیانّەیا ژەرا هەڵدەین؟ا
ا لەا کاتێکدا دڵمانا وازیا لەا سەمایە؟ا

شەتاوم لەڕەوتی ورشە دی
نهێنی لە بانگەشەدا ..

ئەوانە بەختیار بوون
سۆمایان نەمابوو!
ئەوانە بەختیار بوون
ژاڵەیان خواردبوو !

(8)

ا گەرا ئەما سەفەرەا بکەینا لەا کوێیا
ا لێکدابڕاندا ادەبینؤا
ا لەا کوێیا دەربەدەری واخان بەکۆڵیا
ا کێڵگەکاندا ادەبینؤا
ا لەا کوێیا نیگەرانیی..ا
ا چیا بکەین،ائێمەا چیا بکەینؤا
ا بەردەوامابینالەا نۆژەنکردنەوەیا
ا تەوژمەا تێکشکاوەکانا
ا یانا بوەستینؤا

ئەو ئاوە پاراوەی
بە تافتەی دەسماڵی هەڵخراوتا
دێتە خوارێ،
گریانی منە، ڕێداری چیا!
ئەو ئاوە پاراوە،
گریانی منە..

(9)

ا قسەمـا بۆا تۆیەا گەلاّیا تۆقەلاّنا
ا قسەمـابۆاتۆیەاشەوبۆیابەردەمرگاا
ا قسەمـابۆاتۆیەا ئێوارەیا نەرمـا
ا قسەمـابۆا تۆیەا سیبیریایا دۆزەخا
ا بۆا ئێوەیەا قسەمـ!ا

سەیری ئەو ترسەکە!
لە کووڕەی هەڵایساو،
لە دیالۆگی سەردەم دەچێ..

سەیری پەنجەی باران بکە!
بەسەر ڕۆژگاری من و تۆدا
وێنەی گوڵەڕەنگینەکانی کەنار..

ئەو ترسە،
لە ڕازیکی شکۆدار دەکا
مشت لە خەنجەر،
چاو لە خوێن ..
دەڵێی بەفری کانوونە
ڕەشانگ پڕ دەکاتەوە.

سەیرکە! ئەو ترسە،

ئەو ترسەی
لە کووڕەی هەڵایساو دەچێ و
من و تۆی تێدا‌ین
چەند ئاسوودە و بێ هاوتایە..

تشرینی دووەم 2013

لەیادمانی گوڵە بڵێسەدارەکانەوە

لەیادمانی گوڵە بڵێسەدارەکانەوە

((ئێمە ئەوەین زیندان
لەخۆمان دەکەینە گوڵستان،
کە زیندانمان گوڵستان بێ
گوڵستانمان دەبێ چی بێ ..؟
شەمسی تەورێزی))

(1)

ا ئێوارەا ڕەنگیا ڕووبارەا شینەا زەردباوەکانا
ا دەداتەوەا.. ا
ا ترسا بەا کلاوێکیا بەڵەکەوەا
ا سەرمتاتکێمانالەگەڵدا ا دەکا..ا
ا هەڵپەیا کارامەیا یاڵیا بەا ئەسپەا
ا چەقیومکانەوەا نەهێشت.ا

گولاڵە سوورەی کانی مرادان
هانا بۆ عاشقان دێنن؛

تۆ مەنووە، ئەستێرەگەشبوونان بگەڕێوە !
کە هاتییەوە دەبینی
چۆن دونیا
دەست لەبەر پشتی شەو دەنێ.

(2)

ا تەمەنا بایىا ئەوەا نەبووا
ا پەرژینا بەا دەوریا ئاوباراناا هەڵچنینا
ا شووشەیا شەبەنگیا پاڵا چرا
ا ئادگاریا تێکشکاوا ئەلهایا مەرگا وا
ا هەتاوا لەا یەكا كاتا..ا
ا لەا یەكا كاتاا ئەلهایا مەرگا وا هەتاوا

بای وادە ،
لەپاڵ پاردەی بیرەوەرییەکاندایە.

بوولیڤڵم له کاژەکانی بەندەن دامالّی.
نەمهێشت گەڵاکان
پەیمان بشکێنن.
نەمهێشت لێڕەوار،
گلاراو.. پێکوڕە،
له هاژەی سەهەندی
ئەم چەرخە غەدداره بخنکێ.

(3)

ا فرمێسکی ا ماندووا
ا لەا بۆسەیەکی ا ئەفسانەییدا ا
ا کەنارا بەا گوڵی ا هەڵایساوەوەا
ا خەملێنرا ا بووا
ا ئەی ا ئاهەنگی ا هەنسکاوی ا
ا کەا لەا پێش ا قافڵەی ا بادەنۆشانەوەا
ا بارتا لێ ا خستووەا
ا دەمەوێ ا باخچەا خۆڵەمێشییەکانی ا
ا تەنیاییت ا ببینم. ا

بادەگێڕ
بە پەیمانەی پیرۆزی
برینەکانمی درەوشاندەوە ..

بێ هاوتایە ئەزەل، پەری دێم!
خۆت بەنیازی
پەیژەیەکی شکاوەوە مەسپێرە !
بێ هاوتایە ئەزەل.

(4)

ا پرسیارا تەنگیانا پێ ا هەڵچنیوم..ا
ا سەرابەا ڕێ..ا
ا چەندیا ڕۆیشتما نەگەیشتمەا مرۆڤا
ا چەندیا ڕۆیشتما نەگەیشتمەا دڵما
ا کەا لەا نێوانا شکان وا نەشکاندایە.ا

لەڕێومڕەسمی ئاهەنگی مەرگی گوڵەمێخەکدا
وێستگەی پاسی
شارەکانم بیرکەوتەوە..

لە شۆستەی باغە سیمکراوەکانی
ئەم بەر و ئەوبەری ڕێگا
گۆڕەپانی نوێکردنەوەی ناسنامە!

(5)

/ هەمیشە/ دەیگوت/ نامەوێ/ تەنیا/ بم/
/ ئەو/ شانۆییە/ تا/ دێ/ ماندووترمان/ دەکا/

تۆ بیرت لێ کردووەتەوە
لەناو هەناریێکی قەڵەشتوودا ،
چ دەگوزەرێ؟

بیرت لێ کردووەتەوە
لەبن چیلەمێوێکدا ،
چ ژانێکی ئاسنین پێدەکەنێ؟

(6)

ا خۆشەویستیت ا بە ا من ا نەدەشاردرایەوە ا
ا لە ا کۆڵ ا خۆمدا ا هاتبووم ا
ا کورسییەکی ا تەنیا ا لەو ا لاوە ا کەوتبوو ا
ا شانی ا بۆ ا هەڵدەتەکاندم ا
ا ئەفسووس ا ئێستاش ا
ا لە ا ئاماژەکانی ا نەگەیشتم ا

لەرینەوەی قامچی
جێورێیی خۆمم پیشان دەداتەوە .
چەقی کاتژمێر ئینجانە.

(7)

ا بارانمان ا بۆنی ا خاکی ا پێوە ا نەماوە ا
ا جەستە ا شێوێنراوەکان ا بردوویانە ا
ا جۆگەلی ا بنار ا خەمی ا حەوزەکانی ا خۆیانە ا
ا هەموومان ا چاوەڕێی ا گەڕانەوەی ا جەنازەی ا
ا خوێناوی ا ڕووبار ا دەکەین ا هەموومان..ا

لە کەپەنەکی شوانێکدا نوستبووم
خەونم بە بارانەوە بینی

بەدیار ئاگری بالاّنوێنی کۆچەرییانەوە ؛
زمانی شازادان فێربووم ..

ئەرخەوان، زێڕئاژن ..
ئەرخەوان، دەنگی با، وینگەی بەرد ..
ئەرخەوان، شەیدایی خەڵوەت،
ئەرخەوان، ئالا ...

(8)

ا ئاسمانا لەا حەزوا ئەڤینمانا هەڵدێ..ا
ا سێبەرا شەفەقمانا لێا دەتۆرێنێا
ا نەا دەرگاا نەا ئاراستەا نە...ا

بمانەوێ دەتوانینلە دڵۆپێك باراندا ،
زستان ببینین.
بمانەوێ دەتوانین
لە زەردەخەنەی کەویە بەفڕێکدا
هاوین ببینین.

بمانەوێ دەتوانین
لەسەر قەنەفەیەکی شکاوی (مەچکۆ)دا ،
دونیا ببینین.

(9)

ا به ا خەڵومتی ا بێ ا نەواییدا ا دەڕۆن ا
ا کەس ا خۆی ا لە ا هاوڕێکەی ا ناکاتە ا خاوەن ا
ا ئەم ا پەنایە ا ئیترا ژیانی ا لێ ا نەماوە ا

کەپکە شاخێکی زیز
لە کەناڕێکی شێتدا
چاوی بڕیبووە دارستان ..
تارمایی مردن نەبوو ،
خۆڵبارانی تەم بوو ..
لە هۆشیارییەکی مەستدا،
لە قۆزاخەی گوڵێکی نەپشکووتوودا ،
لە بنکەی ئەبەدییەت..

کەپکە شاخێکی زیز
لەکەناڕێکی شێتدا
چاوی بڕیبووە دارستان.

(10)

ا هیوای ڕەش

ا ڕەشتا تاریکی

ا تاریکاییەکی شێت

ا شێتا تا هیوا

من لەنێوان دوو شوورەی دڕکاویدا
لەنێوان دوو شووره
لەبەر پڕشنگی نیگاکانت ،
ئیمتیحانی وانەی
مۆمی دەم بام دایەوە..

(11)

/ ئەو/ گوڵەی/ لە/ دەستت/ گرتووە/

/ بڵێسەیەکە/

/ لە/ حیلەی/ ئەسپ/ ئەچێ/

/ دەنگ/ دەداتەوە/

/ ئایا/ بۆمان / هەیە/

/ خەم/

/ بۆ/ ڕەنگپەڕیوی/ خۆمان/ بخۆین؟/

/ بۆمان/هەیە/

/ ئەندازەیەک/ بۆ/ گۆڕستانەکانمان/ دابنێین؟/

بیرەوەرییەکان
پێشزانییان فێرکردم؛
هەموومان دەڕۆین ..
قەسیدە خەماوییەکانمان دەمێننەوە
کێشمانەی خۆیان دەدەن..

(12)
/ ژمنگ/ ژمنگ/
/ له/ هاتی/ دا/ ژمنگ/
/ له/ قاتی/ دا/ ژمنگ/

شووشەیەکی بەتاڵ ،
لە پیادەڕۆییەکی بنبەستدا کەوتبوو ..

ڕێگر نەبوو، جەردە نەبوو ..
بوونەوەرێکی ئەفسانەیی نەبوو
شووشەیەکی بەتاڵ بوو
شەڕی مان و نەمانیان لەسەرکرد !!

(13)

ا چرپەمابۆا نەخوێندرایەوەا
ا ئەم ا جارەا
ا سروەا لەا میحرابیا پاییزدا ا هەڵناکاا
ا خۆرا لەسەرمانا پاڵتۆیا هەورانیا پۆشیوەا

له ترافیك لایتی ئەوسەری شەقامدا
درەختێکیان ڕاقەناند
شاعیرێکیان سارد کردەوە..

له ترافيك لايت
دره‌ختان به‌رده‌مه‌وه
شاعيران سارد ده‌كه‌نه‌وه..

حوزه‌يرانى 2013

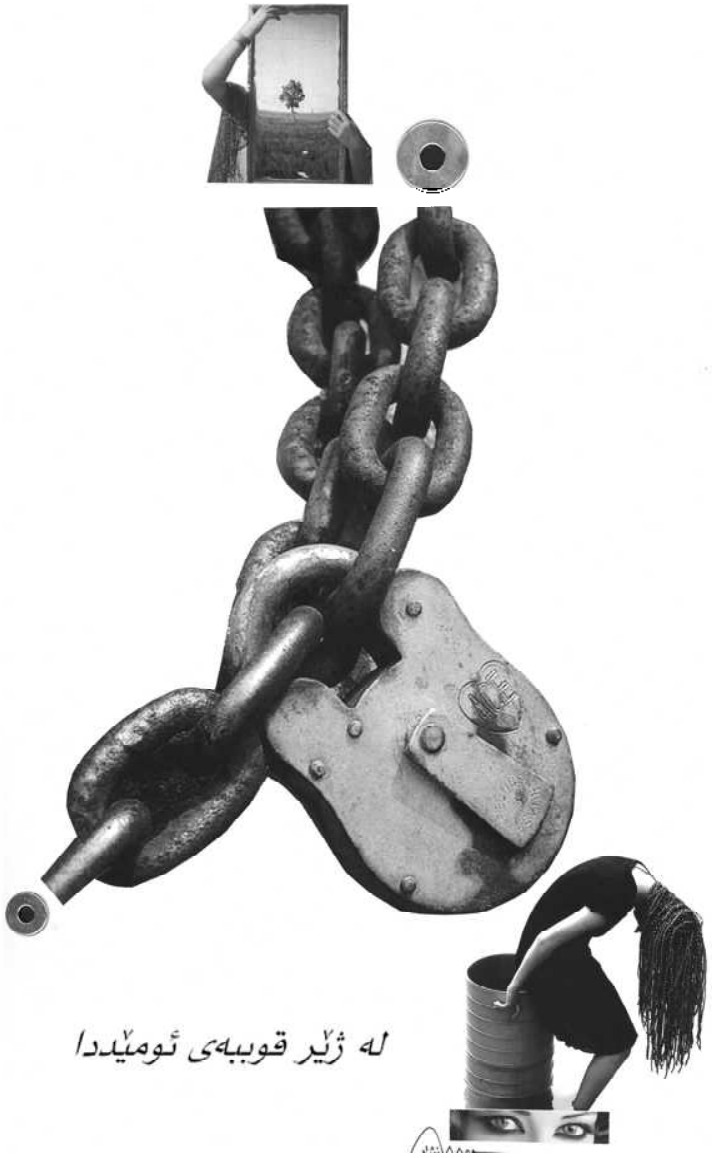

له ژێر قوببەی ئومێددا

لە ژێر قوببەی ئومێددا

(1)
بۆچی نەفرەت؟
نەفرەتی بۆ لێ دەکەی
نینئەننای بەرز و مەزن..
ئارموشی دەرزیئاژنی هیرۆدولا بوو
پاکیزەیی چیایانی
لەبیر ئەنکیدۆ بردەوە..

(2)
لێرە لە ژێر قوببەییێکدا،
کە هەر سەعاتەی
بە ڕەنگێك خۆی دەنوێنی؛
وەرزەکان هەموویان
پێکەوە دێن..

لێرە سڕەی بەفرانبار و
هەوای تاوگەزی هاوین ،
باڵەفڕەی گەڵای پایزو
درەختی پژاوی بەهار ،
وێنەی چڵی زڕوبێبەر تێکئالاون..

ئیتر، ئەوە،
سەرەتای سەفەرێکی ناوەخت بوو
قاچمان لە پێخوستی دی دانا
فریومان بە گڵۆپەکانی سەر سەرمان خوارد
کە نیوەیان سووتا بوون،
لە چەند ئەستێرەییێکی کوژاوە دەچوون ..

تەزووی خرۆشێکی سرووشتبەدەر بوو،
لە لێوارە زیندەبەتاڵەکانی تەمەن
بە هەنسکی ناچاری خنکاو
زەمەنی تووڕەیی بای تێدا دەکوژرا..

(3)
لە ژێر قوببەی ئومێددا
قسەکانمان،
هەندێ جار بانگ و
هەندێ جار ڕووت و قووت
خۆیان دەدایە بەر
بلاجکتۆرە مل خوارەکان..

زۆرجار باکوور ،
له مایکه ماندووەکاندا
تا دەنگی دەدایەوە
دەبووە باشوور..

لە ژێر قوببەی ئومێددا
کە پێی دەڵێین پەرلەمان:
جار هەبوو
خۆر لە خۆرئاواوە هەڵدەهات!

بەڵام دەبووایە ئەم سەفەرە بکەین
ئارمووشی هێرۆدولا بۆ ئێمە
سروودی سروودان بوو..

ئەرا ئەو (با) یەی
لە کۆتایهاتنەوە هاتووە
تەنیا شارای ئێمە دەگرێتەوە؟!

(4)
له ژێر قوببەی ئومێددا ،
چاو دەبڕینە بنمیچ
کەسمان لە حیکمەتی قیبلەنما ناگەین..

كه دێين كەسمان ، سلاوێك
تەنيا سلاوێك ،
لە چيمەنى حەوشە ناكەين
كە هەميشە باكگراوندى
خۆهەڵخستن و درۆكانمانە...

(5)

لەژێر قوببەی ئومێددا

سیماکان ڕەنگی سیزیفیان گرتووە ..

بەیانی بە ئێوارە دەسپێرین و
ئێوارە بە بەیانی ..

شێوە لە کۆشی شێوەمان دەنێ
لەرە بە لەرەمان دادەدا ..

لەبیرمان دەچێ ئەو کۆشکەی لە خەیاڵمانە
شووڕەی هەیە ..
شەپۆلی گریان و
ڕووباری خوێنمان لەبیر دەچێ ..

لەبیرمان دەچێ
ئارمووشی هیرۆدولا دەرزیئاژن بوو
پاکیزەیی چیایانی برد ..

(6)
لە ژێر قوببەی ئومێددا
چیرۆکی ون بوونی شەفەق و
ساوی هاژەمان دەنووسییەوە ..

زۆرجار بە سەعات
لە ناو کۆتایهاتندا دەماینەوەو
بۆرایی سەرەتامان،
وەك تارمایی میرێکی سەدەکانی ناوەڕاست
لێ دەردەکەوت .

(7)
له ژێر قوببەی ئومێددا ،
له یەك كاتدا و له هەمان دانیشتندا
بادەی پەتیارەیی و
پێكی میرغەزەبانمان دەخواردەوە ..

له یەك کاتدا و له هەمان دانیشتندا
نوخشەی زەمەندی دونیاو
باخچە هەڵواسراوەکانی داری بەقامان دادەدا ..

ڕۆحمان بە بەرەواژی ،
لەبەر مایکە سوالّکەرەکانی بەر دەرگا
هەڵدەواسی ..
بە چاوی ئەستێرە ..
بە قەڵەمی تەم ..
بە تەوژمی وینگە و
بە ساوی لاتی
موزایەدەو درۆکانمان کاوێژ دەکردەوە ...

(8)

لە ژێر قوببەی ئومێددا
کە بە پەرلەمان ناوی چووە
زمانی عەرەبی
وێنەی وەسیەتنامەی سوڵتانەکان
تیلمە کاغەزیکی گرینکە
لە قاسەی سەرۆکایەتیدا هەڵدەگیرێ .

زمانی کوردیش،
لەگەڵ ئەوەی پاسەوانی وەهمی بۆ داندراوە
ڕۆژانە ،
بە بەر چاوی (بەڕێزان) ـەوە
لە ڕێوڕەسمێکی ڕاشکاودا
لە ژێر پەیژەی هاتووچوودا
دادەپۆشرێ ..

(9)
لە ژێر قوببەی پەرلەماندا
ئەوەندەی حساب بۆ چڵ دەکرێ
بۆ گوڵ ناکرێ ..

ئەوەندەی زرنگانەوە،
دەخرێتە بەرنامەی کارەوە
هانا ئاوڕی لێ نادرێتەوە .

کێ بیری لەوە دەکردەوە
ڕۆژێ ئێمە پێکەوە دەبین ..
کێ بیری لەوە دەکردەوە
چەمانەوەی پێش مایك
لە شکانەوەی شەپۆلی دەریا بچێ ، کێ؟

یا بگەڕێینەوە سەرچاوە
سەرچاوەی چیا
یا هەر یەکەمان
لە ژێر قوببەی پەرلەماندا
چاوەڕوانی هیرۆدولای خۆمان بکەین.

(10)

لە ژێر قوببەی پەرلەماندا
دڵ نەبوو لێی دەدا
کەڤرێك بوو، هەر ڕۆژەی ،
هەر دەمەی ،
هەر چرکەی ،
پارچەییێکی لێ جودا دەبووەوە ..

چاو نەبوو دەیبینی
دوو کانی وشك بوون ،
بە گڵۆپەکانی بنمیچ دەبریسکانەوە ،

گوێ نەبوو دەبیان
دوو خەرمندی هەزار بەهەزار بوون
مۆسیقایان ،
تێدا دەبووە لوورەی گورگ .

تازەچی لە ئاگردان و مۆبایل و
ئایفون و
ئایپاد و ئای نازانم چی؟
تازەچی لە خانووکەڵەییکی ئەو گوندانەی
دەمانگوت:
(لە جاران جوانتریان دروست دەکەینەوە)؟

تازەچی
لە چەند پارچەیێ هەور ..
چەند مەتریێ هەناسە ..
تازەچی لەماڵی جەستە
لە زیندەخەونەکانی فیراری؟
تازەچی؟

کانوونی یەکەم 2014

ئاڵتوونی ڕەش

بەرپابوونەوەی شەو

بەرپابوونەوەی شەو

(1)
لە ڕۆژهەڵاتەوە
بۆ ڕۆژهەڵات ..
سۆمەرییە سەرڕەشەکان،
بە پێخواسی ،
خاکی قەدەغەکراو تەی دەکەن ...

تا چاو بڕ دەکا شەوە ..
بەیانی شەو
نیومڕۆ شەو
ئێوارە شەو
شەویش هەر شەو ..

خۆر هەڵیشبێ
ئەو خۆرە نییە ڕوناهی ،
لە سنگی سەررەشان بپەڕێتەوە ..
کازیوە نابیندرێ
لەوێ ، لە ڕێدا ، لە خاکی قەدەغەکراو
ڕێبواران نازانن سپێدە چییە ..
ئێوارەو نیوڕۆژ ناناسن .

تا چاو بڕ دەکا شەوە ...
سۆمەرییە سەرڕەشە پێخواسەکان
لە شەوی بێسەرەتاوبێ کۆتایی
تەنیا پەی، بەناخی خۆیان دەبەن
لەدالآنەکانی ئەوێدا ،
بەدەم ڕێگاوە :
ئەستێران بە داو ومدەکەن ..
درەختان دەدوێنن ..

ئەو کتێبانە دەخوێننەوە ؛
لە دوایدا دەیانووسن :
کتێبی چەشە
کتێبی چزوو
کتێبی یەکتەنیی و
کتێبی مەرگ و نەمریی ..

سۆمەرییە سەرەتاشە پێخواسەکان
بەدرێژایی ڕێ
بە درێژایی شەوی دوانەبڕاو
بە درەوشانەوەی ناخیان
بیر لە نان ، لە باران
لە گیروگرفتەکانی دڵ و
لە مەستبوون دەکەنەوە ..

بیر لە خونچەکانی ڕاست و چەپی ڕێ دەکەنەوە
کە بە تینی تاریکایی دەپشکوون .
بیر لە ئاسمان دەکەنەوە
بە کەزیە ئاڵۆزەکانی شەو
کێشمانەی خۆی دەدا ..

ئیتر نەما
شەو سیپارەییێکی چەند پەڕی بێ ،
لەپێچی میزەرێکدا بخوێنرێتەوە .
شەو ئەسکەندەرنامەیە ...
چەندی لێ دەخوێننەوە
دوو ئەوەندە ، دە ئەوەندەی دێتە سەر ..

شەو داستانێکە ،
کەس نازانێ کەی دەستی پێکراوەو
کەی تەواو دەبێ .

(2)
لە ڕۆژهەڵاتەوە
بۆ ڕۆژهەڵات
(خۆرێکی چەند زەردو گەرمۆکەمان
هەبوو
ئەو دەمەی لە دارودرەخت دەچووین ..
ئەو دەمەی خۆمان پێك هەڵدەواسی و
گەڵامان تێکەڵ دەبوون ..
ڕەگمان
لە یەك سەرچاوەی دەخواردەوە .

ئەو دەمەی
خۆرێکی زەردو گەرمۆکەمان هەبوو ،
چەند مرۆڤی سادە بووین
پڕ لە ئارەزوو .. لەمانا
بەتاقگان هەڵدەگەڕاین
ترسمان لە بناران گڕدەدا ..)

ئەو شەوە تایبەتییە مەحاڵەیان
لە کوێ بۆ سەرەشان هێنا ؟
لە کوێیان هێنا ئەو شەوە ؟
بۆ هێنایان ؟
کە نە بە هاوار
سەدای نووزەی
شەوقێکی کز دەبینرا ،
نەشکۆفە خەواڵووەکان
جیلیوەیەکیان لێ دەبووەوە ..

شەو ، شەو
هەمیشە شەو
بەیانی شەو
نیومڕۆ شەو
ئێوارە شەو
شەویش هەر شەو ..

(3)
لە ڕۆژهەڵاتەوە
بۆ ڕۆژهەڵات ..
سۆمەرییە سەرەتاشەکان
لەدونیای شەودا
خاکی ڕەنگینیان
لە ناخی خۆیاندا دەدی ..

ئایندەیان دەخوێندەوە
پێشبینی کەش و هەوایان دەکرد و
لە زەماوەندی ،
شەپۆل و ڕووباران بەشدار دەبوون ..

سەرۆشەکان،
جار هەبوو لەخۆشیا دەگریان
جاریش هەبوو لەخەمان پێدەکەنین.

سەردەمە سەخیفەکانی دوای خۆیان دەدی
فێربووون ڕقیان لە شەڕ ببێتەوە
سیمای سەقەتستان و
بوونەوەرەکانی
وێنەی زامی درۆزنانەی بکوژو ببڕان بناسنەوە ..

هاتن گەلگامشیان
لە ئەشکەوت و درِاڵەکانی
شانیدەرو زرزی و هەزارمێردو
دەشتاییەکانی چەرمۆدا برد ..
ئەنکیدۆیان
لە لوتکەکانی زاگرۆسەوە هێنایەخوار .

ئەو دەمە
مەیخانە پاڵی بەمەیخانەوە دابوو
کەس نەیدەزانی مەرگ چییە ..
گەلگامش لە مەیخانە دادەنیشت ،
سێوی بە پەلکەوە دەخوارد ..
گوێی بۆ حیکایەتی
ئەو سەردەمانە ڕادەدێرا
هێشتا نەهاتبوون.

حیکایەتی
ئەوەی پاشان ،
ناوی لێنرا بێهوودەیی ...

ئەوەی ناوی لێنرا شەڕ:
شەڕ لەگەڵ خۆ ..
لەگەڵ ئەو ..
لەگەڵ ئەوی دی ..
لەگەڵ ئەوانی دی ....

حیکایەتی
ئەو قەسیدانەیش
دەنووسرێن و
لەگەڵ دووکەڵی جگەرەدا بە با دەکرێن ..

(4)

ئەوە ، خەونی من بوو
پڕ بە قوولاێی خۆشەویستیم
لە شەوێکی سپیدا بینیم
پێیان گوتم :
ئێمە ،
مرۆڤ ،
پێویستیمان بە کەشتییەکی دیکە هەیە .

تشرینی یەکەم2014

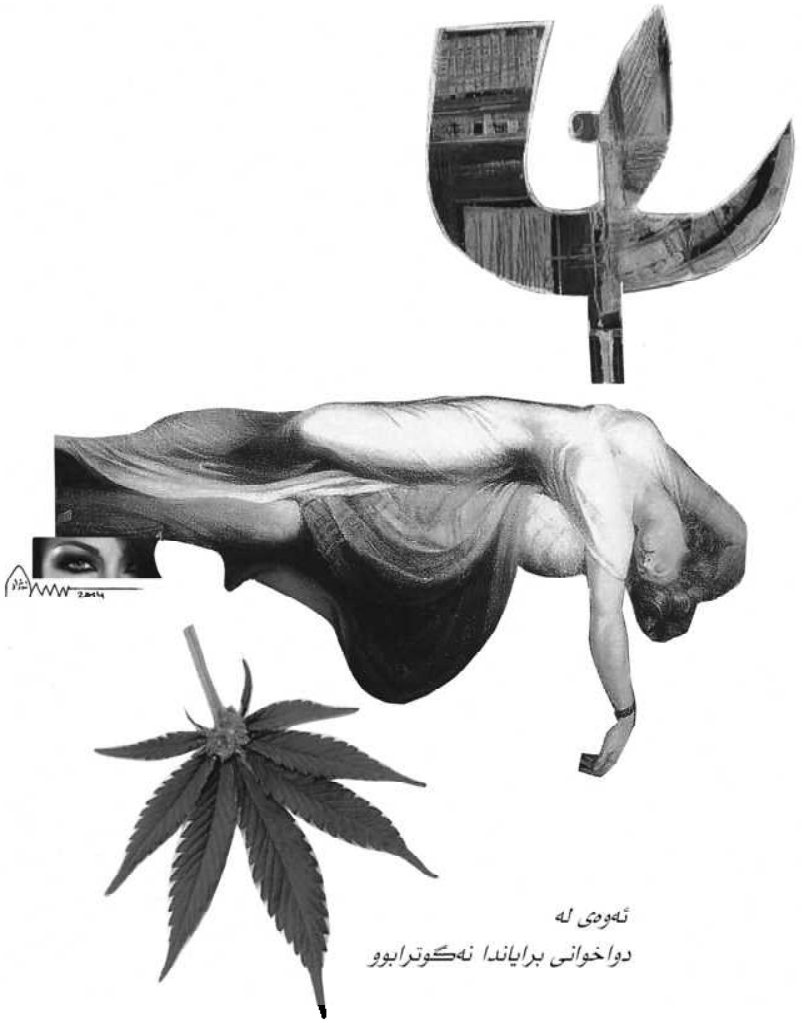

تەوەی لە
دواخوانی برایاندا نەگوترابوو

ئەوەی لە دواخوانی برایاندا نەگوترابوو

((سیدۆری
پیاڵەی بادەم بەنیوە نەکردبوو
لە نەشئەی سپێدەیان کردم
نەیانهێشت گڕوگاڵی هەتاو
بەسەر ڕوومەتی چیایانەوە ببینم))
لە قەسیدەیەکی بڵاوکراوەی پێشترمەوە.

(1)

ا بەا دڵیا بەدمەستما گوت:ا
ا کەا لەا ئاهەنگیامەعشووقداا دەفڕیا
ا ڕوناهیا
ا هەموویا لەا تۆداا هەڵدەبێا

ا لێ ا گەڕێ ا جێیەکمان ا لە ا کونجێکی ا
ا خەراباتدا ا بەرکەوێ.ا
ا لێمان ا گەڕێ ا ئێمە ا سێبەری ا چڵی ا
ا دارەبەنێکمان ا بەسە.ا

ئەو شەوەی
کەزی تۆم
بە ئەستێرە ڕژاوەکان چواند ،
تێنەگەیشتم سروەی ماتەم
لە چ لایەکەوە هەڵی کرد؟
تێنەگەیشتم نەخشەی تەمەن
چ شێوەیەکی وەرگرت..؟

بێ بادەییە وشکەسەما
شکەنجە ئارمووشی خاشاك.

(2)

ا نێرگزا ساڵیا جارێكا بەخۆی وا بەا تەمەنیا
ا لەبیرکراویا بێا پەروواا لەا گلەییا عاشقانا
ا دێتەوەا
ا تۆا نایەوەا تۆا لەا ئەسرین وا زاما ناگەیا

سەحەر ئەنگووت
ئەوان لەخۆیان زیاتر نەدی.

من لەگەڵ باراندا دەنووم هۆشکۆڵ
گریانم لە بانیژە هەڵخەستووە .
پێم لە پێخوستی بەیانی ناوە ..
تۆ هەستت لەجەنگەڵستانی
ئارەزوودا بەند کردووە.

شالاّوی ئالوودەیيە ئەمە، پەتایە
شەوقی نۆشین چۆن دەبینن؟

(3)

ا جادووگەرێکیا سرووشتبەدەرا دزەا دەکاوا
ا بەخۆی وا بەا ئاسۆیەکیا بێا سنوورەوەا
ا دێتەا ژوورەکەما

ا ئەوا جادووگەرەا پرۆمیسیۆسیا جوانیدزەا
ا نەكا ئاگر،ا جوانیا حەوتا حۆریانیا دزیوەا
ا هاتووەا شایەدیما پێا بدا سەودایەكیا
ا لەگەڵا خۆردا پێا بكا..ا

ببووره، خەون ڕایکێشام،
لە مەزرای خەم بووم
کۆتەڵم دەچاندن..

ببووره، ولاّتی ڕووەکنشین،
ڕووباری تریفەی پیّدا دەهاتن..

ببووره،
لەوێدا، لە خەونی ماندووان ،
ڕێیەك نییە
بگاتە جێ..!
(هاتی)یەك نابینی
(قاتی) بەرامبەر نەبووبێ..
ببووره!
سەرمەدییە..ئەمە .. ببووره!

(4)

ا باڵمانا گرتا باا حسابێکیا بۆا نەکردینا
ا میژووا واا جوغرافیایا شارەا بریقەدارەکانمانا
ا هێنااا لەا مەیدانیا چۆڵیا ویژدانمانا دانا..ا
ا ئەوەیا نەدەدیترااا ئێمەا بینیمانا

/ پەیامبەرانی/ نیگەرانیی،/ نیشتیمانی/ ڤایرۆس/
/ جیهانی/ پێکەنیناوی../ ئەوەی نەدیترابوو/
/ ئێمە/ بینیمان../

نگینی ئەنگووستیلەکەم
زەردەخەنەی گوڵئەستێرە،
تەنیایی شەوانم بەبیر دێنێتەوە.

نگینی ئەنگووستیلەکەم
بێتاویم لەبیر دەباتەوە .

نگینی ئەنگووستیلەکەم دۆستمە
لە زۆر ئاشناو برادەر دڵسۆزتر ..

(5)

ا سەریا لەا بنا هەنگڵیا خۆیا ناوەا
ا کەیلا بووەا تاا ڕادەیا هوشیاری..ا

ا ئەمـا بوونەوەرەـا بن دیوار وـا شەقام وـا شۆستەوـا
ا زبڵخانەـا نەماـا سەریـا پێـا نەکـا..ا
ا هەمووـا زەمەنەکانیـا لێـا کۆبوونەتەوە..ا
ا ئەمـا بوونەوەرەـا هەزارانـا ساڵەـا بەرێوەمیەـا تاـا
ا ئێستاـا کەسـا لێیـا نەپرسیوەتەوە.ا

دیوار تا نەڕووخێ
نووری پێدا نایێ..

دیوار ماڵە..

ئەی بانگی هاژەی دوور!
پەنجەرەی ڕۆح!
ئەی ساوی مینای تەملێدراو!
بێ دان و ئاومان مەکە
بەهێزی خەڵوەت،
بە شەوقی لێزمە ،
دیوارەکان بڕووخێنە
نوورمان دەوێ ئێمە، نوور
نوورمان دەوێ، ئێمە ،
نوورمان دەوێ
نوور...

(6)

ا چاوەڕوانیی ا
ا لە ا کەوێکی ا ڕاوەدوونراو ا دەچێ ا
ا دەرگاکان ا کراوەن، ا
ا بەڵام ا کاتپەرستان ا
ا کە ا هەمیشە ا سێبەری ا یەکترن ا
ا ڕێگاکانیان ا گرتووە. ا

ڕۆژگار دێن
لە تاریکی شەودا
نقوم دەبن.

شەوگار دەڕۆن،
لە باوەشی ڕۆژگاردا دەتوێنەوە.

ئەی ئاشنا! غەریب!
وەك بالاّی گولّەگەنم،
هەلّپەی برسیەتی ..
وەك خورەی تاقگە،
سمکوّلّی ئەشکەوتی تینوویەتی.

(7)

ا ئەگەرا ویستتا بگەیتەا ترۆپكا
ا پێویستەا بزانیا
ا كراواتا چۆنا گرێا دەدرێا
ا خەمەا ڕاستینەكانا
ا لەا بڵندییانا كۆدەبنەوە..ا
ا بەهاراناا مرۆڤا دڕك واا گوڵا
ا لێكا جودااا ناكاتەوە.ا

لە باخچەیەکی پەنهانی
گوندێکی دووردا
گوڵ گوڵم چنی،
بوو بە چەپك
خەون بوو
پێڕانەگەیشتم ،
لە جەستەی تۆی وەربێنم.

(8)

ا مۆسیقای ا پێنجشەموان ا

ا چ ا دەگەیەنێ؟ ا

ا بەردی ا کەپکان ا

ا بە ا چی ا سیمایان ا دەگۆڕن؟ ا

ا هاوار ا

ا بە ا قوڵپی ا گریانەوە ا جوانە ا یا ا بە ا کپی؟ ا

له دنیای فانی ئێمەدا ،
چەند هاتن، چەند چوون
تامی عەشقیان نەکرد..

چەند فرمێسك ،
لەڕێی مەیخانەدا ڕژان ..
چەند بەژنی تاریك ،
بە باڵای نووردا بڕان..

تۆ وەرە گەورەم!
بڕوانە شاری عاشقان
بە بێی تۆ
چەند چۆڵ و وێرانە.

(9)

ا جۆللانەا فێریا
ا زمانیا لێکدابڕاویا کردین ..ا
ا پاسەوانیا ئاگراڕ نووستووە..ا
ا کاغەزا دەباریۆا
ا ئاسمانا سپی ا دەچێتەوە.ا

مەترسە!
ئەوە خاڵی لاوازی منە
کە نەتوانم بێ ئاودەنگ بم..

ئەوە خاڵی لاوازی منە
نەتوانم هیوابڕاوان لە ئامێز نەگرم .

ئەوە خاڵی لاوازی منە، بێ بەینەت!
بێ ماسك و ڕووبەندان بژیم .

مەترسە!
خەڵوەت و تەناهی ،
خاڵی لاوازی منن ..

(10)

ا سێنی ا به ا هەر ا لایەکدا ا دەسووڕێنی ا
ا هەمان ا دەنگ ا هەمان ا ڕەنگ ا هەمان ا
ا زیندەخەو ا هەمان ا سەرگەردانی ا

دوورگەی گەمارۆدراو
تینووی هەواڵێکە.
ڕێبوارێك لەو ناوە نابینرێ ..
باڵندەیەك لە ئاسماندا دیار نییە ..
ئەو ساتانە تا هەتایێ نامێننەوە ،
تا هەتایێ بیردەنگی، دەنگ ناداتەوە.

(11)

/ پاکیزەکان/
/ لەبەر/ ئاستانەی/
/ پەرستگاکانی/ سۆمەردا/
/ جێیان/ نابێتەوە./

ا پاکیزەکانا قوربانییا شارستانییەت وا
ا سەنگدڵیا کاهینەا لایەنگیرەکانا بوون..ا
ا کەا بەا بەرا چاویا کەون وا کائیناتا بەا
ا ناویا پیرۆزگرییەوەا چرایانا دەکوژاندنەوە.ا

لە شاری ڕەهایەتیدا ،
شاری پاسەوانی دانەوێڵە
دەخوازێ نوێژی کازیوە دابەستین و
هەموومان
لە سرووتێکی
خاڵی لە شوێن، لەکات ،
وەك کەسێ کێشمانەی خۆی بدا
باوەشمان بۆ پڕشنگ والاّ بێ ..

(12)

ا شتێکمانا ونا کردووەا نازانینا چییەا

ا شتێکمانا دۆزیوەتەوەا نازانینا چییە!ا

ا بەفرا کەا لەا ئەزەلەوەا سپییەا
ا فریشتەیا هەڵلووشیون.ا

تەنگدڵی،
سەرەتای شانۆییەکە نەبوو.

تەنگدڵی، نەخشێك بوو ،
بە پەنجەی خوێناوی
بەسەر جۆگەو ڕووبار و دەریاکان کێشرابوو.

دونیا ساردە..
ئاسۆ لە گیانەڵادایە..
سەرەتا تەنگدڵی نەبوو
شەو و ڕۆژ خۆیان
لەکوێدا حەشار داوە؟

(13)

ا ئەما ڕێیەا چارا نییەا دەبێا بگاتەا جێ.ا
ا وەرەا مەڕۆا وەرەا دامەزرێینا بەا سۆزێکیا
ا پیرۆزەوەا نهێنییەکانا بخۆینەوەا وەرەا
ا بچینەوەا باوەشیا خۆمان.ا

سەرسامیم ون کردووە
لەکوێی دەدۆزمەوە؟

سەرسامی ون بکرێ
لەکوێ دەدۆزرێتەوە؟

ئاوێنەیە
ئاوێنەیە.
ئاوێنەیە سەرسامی.

(14)

/ خەونەکانمان/ چییان/ لێ/ هات؟/

/ پێم/ دەڵێی/ با/ بردنی ../

/ ئای/ لەوە! / ئای/ لە/ شاری/ پەردەپۆش و/

/ بەژاوەژاو!!/

ئەو مروارییەی
لە دالاّنی ڕێکەوتدا،
شەوق ئەداتەوە
ئەو مروارییە نییە
لەکانی ڕۆشناییدا
ورشە دەدا.

(15)

/ ماسکەکانم/ پێ/ لانەدرا/
/ ناتوانم/ بۆت/ بگێڕمەوە،/
/ هەر/ ناشگێڕدرێتەوە../

ا هەڵدانی ا پێکیش ا ئەتەکێتی ا خۆی ا هەیە..ا
ا دڵم ا دەڵێ ا ئەم ا بەرەبەیانە ا بنەوشەییە ا مژدەی ا
ا ژێردارگەڕانیی ا ڕووبارێکی ا شێتی ا پێوەیە..ا

زۆرجار تاسان،
بەرگی ئاڵووالاّ دەپۆشێ.

زۆر جاران گیان،
به نەغمەی نیگامەستان سەرخۆش...

ئەو کوڕژنەی پێش کاروان خۆڕایی نییە.
خۆڕایی نییە ئەو کوڕژنە.
ئەو کوڕژنە هەرگیز خۆڕایی نییە.

(16)

ا چاندنیا دانەوێڵەمانا

ا بۆا نیشتیمانێکی تراهەڵگرتووە.ا

ا کێڵانیا زەوییەکانمانا

ا بۆا ساڵێکیا بێا پایز واا

ا بەهار واا زستان واا هاوینا هەڵگرتووە.ا

ا داخۆا ئەڤینمانا بۆا کەیا هەڵگرتووە؟ا

ئەو بە پەیمانەیەك،
بە زەمەندی خەیاڵ..
کێوی قافی هەیە.
تۆ بە دەریای مەی
بەچیای چراخان، هیچ..

(17)

ا شەقامەکانا چۆلا نینا

ا وشکەڕوانینا چۆلیاکردوونا

ا وشکەڕوانینا

ا ناهێڵێا مۆسیقاا وێنەیا بکێشرێا

ا کێا باوەڕا دەکاا

ا مانگا سیمایا کچیا دارستانیا

ا لەا دەرفەتێکیا گوماناویدااذیا بێ؟ا

شەو ڕەشدانەگەڕاوە
ئێمەین وەنەوزی لالەزار نابینین.
ئێمەین دێین باخچەی بەهەشت
لەبەر پێیاندا دەچێنین.

خودایه!
به گەورەیی خۆت
فەرمان بدە:
زایەڵەی خاکەڕایی و
گڕگرتووی عاشقان
لە دنیای نیهانی ون بووماں
شەوق بداتەوە..

(18)

ا جیهانبینیمانا شووشەشەیەکیا شکاوەا
ا بەا خورپەیا باڕێزەوەا دەشنیۆا

ا کەژاوەی ڕەنگداپچکۆڕاوان ا لەبەر ا تاوی ا
ا بارانی ا کۆیر ا بارانی ا کەڕ ا بارانی ا لاڵ...ا

دەرگا دامەخە!
با پەنجەرەکان کراوەبن
گرفت نییە،
من لەگەڵ خۆمدا
لە خەڵوەتدام.

(19)

ا نیومڕۆیەا خەمبارەکانا تووڕا دەدەما
ا منداڵیەا دهێڵمەوەا وەکا ئاوا
ا بۆنیا شەوا بۆنیا گوڵەا مڵا لارەکانیا
ا ئەما دیوا وا ئەوا دیوما دەکەم.ا
ا ئەوەیا دەیزانما لەا نیگەرانیی وا دڵتەنگیا
ا چیایان وا بەرهەنگیا ڕووبار وا ڕەنگزەردیا
ا درەختان وا ڕەشانگیا بەفر وا پرسەیا
ا کوێستانا لەگەڵا خۆمدا دەبەم..ا

باران به باڵای شووشەییەوە
لە دەرگام دەدا..

با لە سیلەی پەرژینەوە،
سەرەتاتکێم لەگەڵدا دەکا.

وەرە تۆ خۆت، لە باتی من دابنێ
ئەوە زوڵم نییە
باران،
بە گۆنای گەش و
چاوی ئەفسووناوییەوە
لە تەنیایی و غەریبی منی دەکا؟

(20)

ا كەا قوولاّيىا بزرا دەكەينا

ا ژيانمانا

ا لێا دوورا دەكەوێتەوەا

ا بەختیاریی‌ا بەا جۆگەیی‌ا بریناندا‌ا دێ‌ا ...ا
ا بەختیاریی‌ا بەا شەقامی‌ا خەمدا‌ا دێ..ا
ا بەا گێژەنی‌ا شەپۆلان‌ا بەوا هەستەی‌ا
ا دوای‌ا سەمایەکی‌ا شێتانەا لەا کێشانی‌ا
ا جگەرەیەكا دایە.ا

تاراوگە دوای تاراوگە
زستانگەلێکمان بڕی،
ساڵەهامان وەرسووڕاندەوە،
بەهار هەر نەهات.

تاراوگه بۆ تاراوگەی ناردین
لەڕێی وەهمەکانی خوددا
بەرگی کۆیلەتیمان پۆشی.

شەومان
بە ئەلەندی نەرمی
سپێدە دادا
حەقیقەت هەڵنەهات .

گیاگەلی بەهاران دەرکەوتن
ڕاستی دەرنەکەوت.

(21)

ا بیرەوەرییەکانمان ا
ا لە ا ئەشکەوت و ا درِاڵەی ا شاخ ا
ا بەجێهێشت.ا
ا لە ئارەزووی ا ژیان ا گەرِێ ا
ا کە ا لە ا گوڵێك ا دەچێ ا
ا بۆنی ا خاك ا دەدا.ا

ا لەا ئارەزووی ا ژیانا گەڕێا
ا کەابەیداخی ا شەکاوەمانی ا
ا بەا جەنگەا بێهوودەکانا
ا نەوی ا کرد..ا

هەمبوو، نەمبوو
دڵێکی ماندوو
ئەویشم بەمیحرابی تۆ سپارد.

هەستێکم هەبوو،
لە پرتەوی نیومشەو ،
لە پیاوێکی ساویلکە دەچوو،
ژنان، زۆرجار
لە کۆبوونەوە تەفرمدارەکانیان
ئامێزی بۆ دەکەنەوە ..
ئەویشم لە تەنیشت ئەو نیگارانە هەڵواسی
منداڵان دەیکێشن.

لەبیرتە؟
لەبیرتە باسی ئەو ڕێیانەم بۆ دەکردی
بە گۆڕانی گیرابوون ..؟
باسی ئەو ئاوازانەی ،
لە میژووی
بزووتنەوەی ئازادیخوازی ڕۆحەوە دەرهێنرابوون:
ئەوەی لە دوا خوانی برایاندا نەگوترابوون؟

شوباتی2014

هەوڵە چاپکراوەکانی

1) لەبواری لێکۆڵینەوەی ڕۆژنامەنووسیدا

- ڕۆژنامەگەریی کوردی وڕۆژنامەنووسی‌کورد1984،بەناوی خوازراوی (پاکزادمحمدکریم)،چاپکردن وبڵاوکردنەوەی یەکێتی ڕۆژنامەنووسانی‌کوردستان(لەشاخ) چاپی دووەم بەناوی سەریح، هەولێر چاپخانەی زانکۆی‌سەلاحەددین1991.
- پرۆژەیەک بۆ دەرکردنی ڕۆژنامەیەکی ڕۆژانەبەکوردی ـ لێکۆڵینەوە- گۆڤاری (ڕۆشنبیری‌نوێ) بەغدا،پایزی1986.
- هەڵەی‌چاپ،ئەمڕۆ و ئاسۆی دواڕۆژ. لێکۆڵینەوە ـ بەدووبەش، ڕۆژنامەی (هاوکاری) بەغدا1988
- وێنەوکاریکاتێر وتایپۆگرافیا و بەکارهێنانیان لەڕۆژنامەگەریی‌کوردیدا.لێکۆڵینەوە- بەسێ بەش، گۆڤاری (کاروان ژمارە85و86و87)ی1990.
- برایەتی: یەکەمین ڕۆژنامەی ڕۆژانە لەمێژووی ڕۆژنامەگەریی‌کوردیدا. لێکۆڵینەوە و بیبلۆگرافیا ـ چاپی‌یەکەم گۆڤاری(یەکگرتن) کەلەهەندەراندەردەچوو، چاپی دووەم چاپخانەی خەبات1991. چاپی‌سێیەم چاپخانەی وەزارەتی پەروەردە ـ هەولێر 1997.
- ئاژانسی‌دەنگوباسی‌کوردستان(ئاداکADAK) پرۆژەی دامەزراندن وبەڕێوەبردن. لێکۆڵینەوە ـ ڕۆژنامەی (برایەتی) بەسێزدە ئەڵقە1993، چاپی‌یەکەم بەکتێب هەولێر1993، چاپی‌دووەم بەکتێب چاپخانەی خەبات دهۆك1997،چاپی‌سێیەم هەولێر2005.
- دەرخستی بنکۆڵ کراو: پەنجەنمایێکی ڕۆژنامەنووسییانە بۆ باری ڕووناکبیری وکلتووری‌کوردی ـ چاپی یەکەم کوردستان1995، چاپی‌دووەم سوید1996،چاپی‌سێیەم ـ هەولێر2006.
- ئازادی لە بەهاری تەمەنیدا، وتار لە بارەی ڕۆژنامەنووسییەوە،چاپی یەکەم هەولێر- کوردستان2005.
- ڕۆژنامەگەریی‌کوردی ـ چەند سەرەقەڵەمێك لەبارەی تەکنیك وهونەرەکانی، چاپی‌یەکەم هەولێر1999،چاپی‌دووەم2006.
- شار لە هەڵبوون وکوژانەوەیدا ـ وتاری ڕۆژنامەنووسیی چاپی‌یەکەم2005.

2) شیعر

- ئەوشەوانەی خەوم نایێ: چاپخانەی (النعمان)نەجەف ـ1977

- تاڤگەی مەند. چاپخانەی (شفیق) بەغدا ـ 1987.
- چەندکۆتەلێکی‌جەنازەیی: چاپی ئیتالیا1994،چاپی‌کوردستان 1995.
- هەندێ لەوشوێن پێ یانەی بەسەرشەختەدامابوونەوە،چاپی‌یەکەم کوردستان2005.
- تاڤگەی مەندوئەوانی‌تر ـ کۆی‌شیعرەکان پێکەوە،چاپی‌یەکەم کوردستان2005.
- بەو ڕێیانەدا تێپەریم لەو کانییانەم خواردەوە،چاپی‌یەکەم2010.
- ئەوەی لە دواخوانی برایاندا لە نەگوترابوو، چاپی یەکەم 2015.

3) لەبواری وەرگێڕاندا

- نووستوی بەرباران: شیعرلەفارسییەوە،چاپخانەی (عەلا) بەغدا 1980،چاپی‌دووەم بەزیادکراوییەوە- هەولێر- کوردستان 2005..
- ڕێگاوبان،پێنج چیرۆکی درێژ و شانۆنامەیەك لەنیکۆلای خایتۆفەوە.چاپی‌یەکەم چاپخانەی (الحوادث) بەغدا 1983،چاپی‌دووەم هەولێر- دەزگای موکریانی 2005.
- سەرەتایێك بۆتێگەیشتنی هونەری شێوەکاری. چاپی‌یەکەم چاپخانەی(حسام) بەغدا1986.
- چاپی‌دووەم ـ هەولێر- دەزگای موکریانی2005.چاپی‌سێیەم ـ هەولێر 2015.
- چەندنامەیەك بۆ تارانتابابۆ: نازم حیکمەت، وەرگێڕان لەعەرەبییەوە.چاپی‌یەکەم ـ چاپخانەی (الزمان)بەغدا 1990،چاپی‌دووەم ـ سوید ـ کتیبخانەی ئەرزان. چاپی سێیەم کوردستان 2005.
- دایکی‌کورد ـ دانیێل میتران وەرگێڕان لەعەرەبییەوە،چاپی‌یەکەم 1996، چاپی‌دووەم 2011.
- شوانی بۆشایی ـ شیعر،چاپی یەکەم ـ کوردستان 2010.

4) پیشانگاکانی کۆلاژ- ناوەڕۆکی 5 پیشانگا

- پایزی چاوەکان،کۆلاژ لەتاراوگەی شیعردا چاپخانەی وەزارەتی ڕۆشنبیری ـ هەولێر1998
- چاوەکان هەمیشە چاوەکان، کلاوڕۆژنەیەك لەشەختەدا،چاپخانەی وەزارەتی ڕۆشنبیری 1999
- دیسان چاوەکان چاپخانەی وەزارەتی‌ڕۆشنبیری 2005.
- شرفە- بەزمانی عەرەبی،چاپی‌یەکەم چاپخانەی خەبات دهۆك 1998.،چاپی دووەم بەکوردی بەناوی (گەمەشاراوەکانی با)،بەوەرگێڕانی نەجات حەمید ئەحمەد وپێداچوونەوەی نووسەر 2008.
- ساوی شتان لەفۆتۆگراف دا،چاپی‌یەکەم 2008 .
- بێجگە لە دەیان شیعری وەرگێڕدراوو نووسینی دیکە لەکات وشوێنی جیاجیادا بەکوردی و عەرەبی.

Nazhad Aziz Surme

What was not Said in the Last Supper of Brothers

Contemporary Kurdish Poems

First edition
Kurdistan – 2015